

ALLIBERAMENT

nº 2

maig 1969

OPOSICIÓ EVOLUCIONISTA I OPOSICIÓ REVOLUCIONÀRIA

El règim espanyol s'ha especialitzat a distreure les esperances de l'oposició oferint unes perspectives falses d'evolució política. Aquesta és una de les seves maniobres favorites per conservar-se sense gaires sotracs. De tant en tant, el ministeri d'Informació fa circular consignes perquè la gent es facin la idea que ens trobem en vigílies d'un canvi important. Comença a parlar-se, dins els cercles oficials i als comentaris de premsa de la possibilitat d'una obertura en algun terreny dels valuosos, l'associació dels estudiants, la sindicació dels obrers, el dret de vaga, la representativitat dels procuradors en Corts, el reconeixement de les nacionalitats perseguides, les garanties processals, la separació entre Estat i Església, l'afluïxament de la censura, la tolerància de partits o la successió monàrquica amb repercussions profundes. ¿Qui no se sent afectat per aquestes qüestions? ¿Qui no celebraria que s'hi produïssin millores?

Cada notícia d'aquestes, orquestrada a conveniència, acostuma a durar uns mesos. Després va fonent-se a poc a poc. Passat un temps un altre joc de possibilitats i conjectures nou pren el relleu. La inacabable sèrie de notícies fingides fa encara camí amb una eficàcia evident. Els quadres d'oposició actius, als qui la manobra va dedicada de preferència, es deixen atrapar al parany, troben unes aparençes d'espera raonada que els permeten de justificar-se en la passivitat. El govern suggereix totes les evolucions possibles perquè l'oposició evolucionista s'hi entretingui i s'hi encanti. Li va facilitant diversions per allunyar-la de la temptació d'actuar.

No és que tota l'oposició sigui evolucionista. N'hi ha també de revolucionària. La segona es troba en tot cas molt barrejada a la primera, encara, fet que la situa en inferioritat dins la majoria dels fronts d'oposició. El govern espanyol ho sap hi especula. Preveu i encerta que cada nova esperança falsa influirà poc o molt entre els oposicionistes que juguen a l'evolució. Ja compta que els evolucionistes o reformistes diran als companys més desenganyats i impacients: !!Espereu! Espereu encara ara no és el moment oportú no actueu! No comprometeu la perspectiva favorable. Amb aquest sistema l'oposició s'entredevora, es neutralitza dintre ella mateixa. Els reformistes tendeixen a escarrassar-se molt en aquesta tasca de contenció. S'aferren a cada nou suggeriment d'evolució, de reforma, amb una visible avidesa. En fan pretext per posar bastons a les rodes, o constituir-se en veritable pos mort, dels qui ja s'han desenganyat d'aquesta cançó de l'enfadós que dura trenta anys i que pot durar-ne molts més.

Com evitar aquesta divisió d'oposició entre evolucionistes i revolucionaris? La mateixa dicisió, ¿pot ser evitada realment amb resultats positius?

El revolucionari propugna integre i apunta a un canvi total de les estructures. El reformista actua i s'esgota bassant-se en unes perspectives d'evolució imaginàries. Les dues actituds són impossibles de conciliar en aquestes altures. Anys enrera podia admetre's que hi hagués reformistes amb ideal revolucionari, gent que creien de debò que les estructures podien ser transformades de mica en mica, ara un bocí a l'altre. Sembla que avui, després de la llarga experiència de frustració, ja no tenen força visible per continuar enganyant-se. Sembla que els qui encara es manifesten reformistes o evolucionistes ho fan ja no per tàctica sinó per ideologia. Arribem de ple, així, a una distinció que cal plante-

jar-se francament: l'oposició, avui, és revolucionària o bé evolucionista per raons de caràcter ideològic.

Aquesta evidència ha anat imposant-se en els últims temps. La seva extensió provoca dins el camp oposicionista en general una mena de crisi clarificadora. Hi ha una delimitació creixent entre oposició reformista i oposició revolucionària. Les dues accentuen un procés de formació de grups ben caracteritzats per un ideari que no ofereix dubtes. Anem a una divisió de base molt més clara que les discrepàncies sordes que es produeixen a l'interior de tants grups i grupets aglutinats per simple antifranquisme.

L'experiència demostra que les agrupacions purament antifranquistes es mostren estèrils tan bon punt enceten un programa d'actuació política. Tenen massa contradiccions internes. Aquestes agrupacions es paralitzen per les divergències intestines o s'esmicolen en escissions graduals. Les escissions despreses són sempre molt petites, massa perquè puguin obrar amb independència. Tampoc no els és fàcil d'unir-se a altres grups, o d'integrar-se elles amb elles, perquè la diversitat i la confusió de les velles procedències origina un joc complicat de roscels mutus.

Més positiva pot resultar, doncs, una divisió de principi més franca i més sòlida, que eviti a tots plegats les llargues gestacions inútils i el part de tantes segregacions inefectives. No ens espantem de dividir l'oposició en dos grans camps: d'una banda, els evolucionistes o reformistes, els qui especulen amb una evolució del règim i només desitgen reformes ben limitades de les estructures actuals; d'altra banda, els revolucionaris, els qui creuen que cal derrocar el règim i, de retop, les estructures que alhora l'aguanten i s'hi sostenen. És preferible que l'oposició es divideixi en dos grans sectors, d'una vegada, que no pas deixar-la partida en cinquanta miques perquè demà ho estigui en cent. Sobre una base clara els dos camps podran manifestar-se amb molt més dinamisme.

La gran delimitació de principi sembla l'única manera de començar a entendre's, de parlar un llenguatge comprensible i de traçar-se una línia coherent. També és el sistema perquè els grups del mateix sector tendixin a aplegar-se i a constituir un gran front. Les afinitats seran tan ben marcades com les distàncies. Al camp revolucionari, especialment, les diferències no poden ser grans a hores d'ara i fan que resulti fàcil una alineació comuna. La línia ideològica revolucionària admet pocs equívocs. És un llaç d'unió molt més poderós que l'evolucionisme o reformisme, tan influït per diferències de grau. Així i tot, els evolucionistes poden moure's més clarament deslligats de les influències que, al seu judici, els comprometen.

La divisió de l'oposició en evolucionista i revolucionària resulta, doncs, un element de solidesa inicial, d'actuació conseqüent i d'unió entre allò que en realitat pot unir-se. El valor positiu de la divisió en dos grans camps només podria malmetre's si tots dos, en comptes d'atacar l'Estat espanyol immobilitista, que els és l'enemic comú, preferissin de perdre's en un laberint d'atacs recíprocs. Tornarem sobre aquest punt en un article pròxim.

missatges

A Montsià: 2745624 per bon ordre.

Rebuda la informació del bon mariner.

Miquel: es dirà Badia.

Pi: el dia 30, als mateixos lloc i hora.

—